

– og slet ikke på nuværende tidspunkt – at foretage en vurdering af det kompromis. Jeg kan konstatere, at det blev indgået, og at det af partierne blev anset for at være en forudsætning for afholdelse af valg.

Søren Søndergaard (EL):

Så synes jeg, man må spørge udenrigsministeren, om der er andre lande, hvor man kan forestille sig at udenrigsministeren vil acceptere, at en række partier kan indgå aftaler, såkaldte kompromiser, om opløsning af organisationer som forudsætning for afholdelse af demokratiske valg.

Jeg havde forstået, at lige præcis en af de opgaver, som OSCE havde sat sig i Albanien, var at sikre overholdelse af menneskerettighederne, og det er vel en fundamental menneskerettighed, at man har lov til at etablere de organisationer, man ønsker.

Derfor stiller jeg mig fuldstændig uforstående over for, at udenrigsministeren ikke kan se det meget problematiske i, at man som forudsætning for at afholde et valg er med til at kræve en bestemt organisation opløst.

Gert Petersen (SF):

Jeg må sige, at jeg undrer mig også, for det, der har været tale om, har været, at der er udbrudt oprør i Albanien, centreret nede sydpå, i den sydlige halvdel, men også i andre dele af landet. Det var et oprør, der var rettet mod præsidenten, som man ville have afsat. Han er ikke blevet afsat, han sidder åbenbart fastere end nogen sinde tidligere. Det ville næppe være sket, hvis det oprør havde gået sin gang, men det er standset.

Så er der indgået et kompromis, siger udenrigsministeren, åbenbart også med OSCE's medvirken, mellem de politiske partier om opløsning af komiteerne sydpå. Det er indgået den 9. maj i år. Nu skriver vi den 21. maj. Har komiteerne så opløst sig selv? Har de fulgt kompromiset? Det er jo ikke uvæsentligt for bedømmelse af situationen og udviklingsmulighederne i Albanien. Med andre ord: Hvordan har komiteerne reageret på det såkaldte kompromis? Der er gået næsten 14 dage, siden kompromiset blev indgået.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Det første spørgsmål fra hr. Søndergaard er jeg ude af stand til at svare på. Hr. Søndergaard spørger mere teoretisk, om det kunne tænkes, at

vi anerkender valg i andre lande under andre omstændigheder, hvor visse grupper var blevet opløst. Det tør jeg virkelig ikke svare på. Det er for hypotetisk.

Jeg kan da godt se, at hvis et valg skal være fair og fri, må alle have mulighed for at deltage i valget. Jeg vil gerne sige, at det forhold, at man er blevet enig om at opløse oprørsgrupperne i syd, jo ikke er ensbetydende med, at folk i den sydlige del af landet ikke kan deltage i valgene.

Til hr. Gert Petersen: Jeg kan sige, at når oprøret standsede, var det jo også, fordi alle parter i Albanien – samlingsregeringen, præsidenten og oprørsstyrkerne i syd – som doktor Vranitzky traf om bord på en italiensk krydser ud for Albaniens kyst, anmodede det internationale samfund om en indsats. De var selv med til at formulere det ønske.

Til hr. Gert Petersens sidste spørgsmål: Det er rigtigt, at aftalen om afholdelse af valg blev indgået den 9. maj, for 12 dage siden, og at udviklingen siden den tid er gået skævt: En valglov, som alle parter ikke var enige om, blev trumfet igennem det albanske parlament, i modsætning til hvad de havde forpligtet sig til, og det har ført til en situation, som er spidset til, og hvor Vranitzky har sagt, at hvis de ikke kan enes, må OSCE overveje sin situation, overveje sin rolle meget nøje. Vi befinder os i slutfasen af den frist, som Vranitzky har sat for samtlige parter, og det giver naturlige begrænsninger af, hvad jeg kan sige ved denne lejlighed.

Villy Søvnald (SF):

Jeg er med på, at der kan være grænser i en forhandlingssituation. Derfor vil jeg egentlig stille et spørgsmål, som er langt mere fundamentalt demokratisk, til udenrigsministeren. Jeg vil spørge: Kan man tale om foreningsfrihed i et land, hvor man beder foreninger, organisationer eller i det her tilfælde komiteer om at opløse sig selv? Kan man virkelig tale om et demokratisk samfund, hvor nogle ikke har lov til at deltage, fordi de får et forbud mod at deltage? Det vil vel her i landet svare til, at partierne besluttede, at f.eks. folkebevægelser ikke måtte deltage. Synes ministeren ikke, det er et voldsomt demokratisk problem?

Jeg vil så også godt spørge: Har OSCE virkelig medvirket i den fortolkning af demokratiske rettigheder, hvor jeg synes, der er et fundamentalt problem i forhold til den måde, vi normalt forstår demokrati på?